

LEČENJE MEDICINSKIM KANABISOM
DR MARK SIRKUS

DR MARK SIRKUS

**LEČENJE
MEDICINSKIM
KANABISOM**

Naučni prikaz lekovitih svojstava kanabisa

Babun
Beograd, 2017

Naziv originala:
HEALING WITH MEDICAL MARIJUANA – Dr. Mark Sircus

Naziv knjige:
LEČENJE MEDICINSKIM KANABISOM, dr Mark Sirkus

Copyright © 2017 by Dr. Mark Sircus
Copyright © 2017 za Srbiju Babun, Beograd

Sva prava zadržana. Nijedan deo ovog izdanja se ne sme reprodukovati, skladištiti u povratnom sistemu, ili prenositi, u bilo kom obliku, ili bilo kojim sredstvima, elektronskim, mehaničkim, fotokopirnim i sličnim, bez prethodne dozvole izdavača i vlasnika autorskih prava.

Urednik:
Nenad Perišić

Prevod:
Milica Simić

Lektura i korektura:
Bosiljka Delić

Prelom i korice:
Leo commerce

Izdavač:
Babun

Plasman:
ID Leo commerce, Beograd
Mihajla Bandura 36
011/375-2625; 011/375-2626; 011/375-2627; 063/517-874
E-mail: nesaperisic@gmail.com
info@leo.rs
www.leo.rs

Štampa:
Sajnos, Novi Sad

Tiraž: 1.000

ISBN 978-86-80792-03-3

Sadržaj

Predgovor 7

Uvod 11

DEO I:

OSNOVE KORIŠĆENJA

prirodnih lekova u isceljivanju

Poglavlje 1: Kanabis – sveta biljka 17

Poglavlje 2: Esencijalni lek 23

Poglavlje 3: Bezbedan za muškarce, žene i decu 29

Poglavlje 4: Medicinski kanabis u pedijatriji 38

Poglavlje 5: Terapeutsko doziranje medicinskog kanabisa 45

Poglavlje 6: Transdermalno i oralno uzimanje kanabisa 55

Poglavlje 7: Kanabisovo ulje 63

Poglavlje 8: Zakon 77

DEO II:

TRETMAN ZDRAVSTVENIH STANJA

Vodič za korišćenje medicinskog kanabisa

po abecednom redu

ADHD (poremećaj deficita pažnje i hiperaktivnosti) 96

AIDS 98

Alchajmerova bolest 98

Alergije 107

Amiotrofična lateralna skleroza (als) 109

Anksioznost 111

Apnea 111

Artritis 111

Astma 113

Ateroskleroza 114

Autizam 116

Depresija 117

Dermatitis 117

Dijabetes 118

Emocionalna uznemirenost 124
    Glaukom 129
    Glavobolja 130
    Gojaznost 137
    Gubitak apetita 137
    HIV/AIDS 138
    Izlaganje radijaciji 138
Kardiovaskularna bolest 142
    Kronova bolest 142
    Kvadriplegija 142
    Metabolički sindrom 143
    Migrena 145
    Moždani udar 145
Mučnina izazvana hemoterapijom 147
    Napadi 147
    Nesanica 150
    Neuropatski bol 150
    Pankreatitis 158
    Parkinsonova bolest 158
Poremećaj posttraumatskog stresa 165
    Poremećaji spavanja 172
Povrede/bolesti kičmene moždine 176
    Rak 177
    Rak dojke 187
    Rak kože 187
    Rak mozga 187
    Rak pluća 187
Sindrom nemirnih nogu 187
    Spazmi 187
Sportske povrede 187
    Stres 188
Turetov sindrom 192
    Upala 194

Zaključak 201
O autoru 203
Indeks 205

Predgovor

Poslednjih godina orkanski vetar donosi promene u vezi s pitanjem upotrebe droga, i to pogotovu kanabisa, a ipak jula 2016. godine vlada Sjedinjenih Američkih Država objavila je da će kanabis i dalje ostati klasifikovan kao droga prve klase, a to znači kao droga koja ima visoki potencijal zloupotrebe, bez obzira na to što sve veći broj humanitaraca traži njegovu legalizaciju. A onda u avgustu iste godine, federalni sud doneo je odluku da Ministarstvo pravde ne može da troši novac na suđenja ljudima koji su narušili federalne zakone u vezi s drogom, ali su poštovali državne zakone o upotrebi medicinskog kanabisa.

Ova odluka sprečava federalne policijske službenike da izvedu na sud nekoga ko poštuje državne zakone o medicinskom kanabisu, ali ipak Kongres bi ovo mogao da promeni. Ovaj „rat protiv droge“ jedan je od najiracionalnijih i najdestruktivnijih neuspeha u javnoj politici u američkoj istoriji i doveo je do toga da policija godišnje uhapsi više od milion i dvesta hiljada ljudi zbog posedovanja ilegalne droge.

Danas sve više Amerikanaca koristi kanabis, a sve manje njih smatra da je njegova redovna upotreba štetna. Jedno istraživanje objavljeno u časopisu *Lanset sajkajatri* pokazuje da se od 2002. do 2014. godine broj odraslih Amerikanaca koji koriste kanabis povećao za deset miliona, a broj onih koji ga svakog dana koriste povećao se za više od četiri miliona. Takođe, sve više odraslih osoba je počelo da koristi kanabis prvi put. Ipak, nije došlo do povećanja prijavljenih slučajeva zloupotrebe ili stvaranja zavisnosti. Istraživači su takođe zapazili pad – od 50 do 33 posto – u broju ljudi koji smatraju da je pušenje kanabisa jednom ili dvaput nedeljno štetno.

U državama u kojima je legalizovana upotreba kanabisa u medicinske svrhe, u proseku je svaki lekar prepisivao 265 manje doza antidepressiva svake godine, 486 manje doza lekova protiv mučnine i 562 manje doza lekova protiv anksioznosti. Međutim, ono što je naj-

LEČENJE MEDICINSKIM KANABISOM

upečatljivije jeste da je, prosečno gledano, svaki lekar u državi u kojoj je dozvoljena upotreba kanabisa u medicinske svrhe prepisao 1826 manje doze lekova protiv bolova. Sada, samo nekoliko godina kasnije, polovina država Sjedinjenih Američkih Država i grad Vašington legalizovali su medicinski kanabis za tretiranje određenih zdravstvenih problema, uključujući tu bolna nervna stanja i depresiju. Nadam se da će ova knjiga pomoći u predstavljanju tih medicinskih opcija.

Najveća priča koja može da se ispriča u vezi s kanabisom jeste ta da on poseduje gotovo neograničenu sposobnost da smanji ljudsku patnju i zbog toga se ljudi okreću ka medicinskom kanabisu kao izabranom tretmanu za bolove i depresiju. Postoji više nego dovoljno dokaza koji ukazuju na to da kanabis može da pomogne ljudima koji imaju problem sa anksioznošću i potpuno sam okonča epidemiju opioida koja ubija sve veći broj ljudi.

Danas bezbroj izveštaja pacijenata, sve veći broj kliničkih istraživanja i veliki broj prekliničkih studija ukazuje na neosporne mogućnosti kanabinoida da se bore protiv tumora. Medicinski kanabis u koncentrisanom obliku predstavlja prirodnu formu hemoterapije - on leči kancer! On verovatno neće izlečiti svakome rak i on ne može da se pozabavi svim uzrocima njegovog nastanka - za to je potreban celokupan protokol za borbu protiv kancera. Međutim, svako ko boluje od raka bi trebalo da ga uzima, a to pogotovu važi za decu koja boluju od raka.

Medicinski stručnjaci proučavaju da li kanabis može da spreči Alchajmerovu bolest ili čak da ublaži oštećenja mozga nastala zbog moždanog udara ili potresa. Jedno istraživanje iz 2014. godine ukazuje na to da neki od sastojaka kanabisa mogu da uspore proizvodnju proteina koji se akumuliraju kod obolelih od Alchajmerove bolesti. Kanabis pomaže pacijentima koji boluju od kancera i HIV-a, kao i onima koji pate od jakih hroničnih bolova.

Došlo je do velike promene u shvatanju kanabisa i njegove drevne upotrebe u pomaganju ljudima. Broj isceljujućih svojstava koji poseduje kanabis je neosporan. Nadam se da će u nekom trenutku u bliskoj budućnosti biti omogućen bolji pristup ne samo proizvodima korisnim po zdravlje dobijenim od konoplje, već i kanabisa, i to kako za medicinsku, tako i za rekreativnu upotrebu.

Bez obzira na to koliko dobrih stvari može da se pronađe u biljci marihuana, uvek će biti ljudi koji su protiv njene legalizacije. Iako je prirodna i uopšteno gledano bezbedna, ljudima koji je ne koriste de-

Predgovor

luje preteće. Nedavno je *Hrišćanski naučni monitor* objavio da sada u Koloradu postoji više prodavnica u kojima se može kupiti kanabis nego restorana *Mekdonalds*. Čovek može da decenijama puši marihuanu, a da nema nikakvih problema, ali, kao što ćete uskoro videti u ovoj knjizi, ona ipak poseduje određenu dozu toksičnosti, ma koliko blagu.

Uvod

U ovoj zemlji u tišini se odigrava revolucija. Jedna po jedna federalna država daje ljudima pravo da koriste medicinski kanabis kao legalan tretman za široki raspon zdravstvenih tegoba. Sada sve više i više lekara prepisuje različite oblike medicinskog kanabisa da bi pomogli svojim pacijentima. Međutim, ova revolucija ima svoje kritičare. Oni tvrde da ne postoje nikakvi dokazi da to funkcionise; oni govore da je proizvodnja kanabisa neregulisana i čak porede kanabis sa narkoticima koji stvaraju snažnu zavisnost. Problem s ovim njihovim tvrdnjama je to što one nisu istinite: ako počnete da kopate malo dublje i istražite ove različite grupe protivnika kanabisa, otkrićete da mnoge od njih finansiraju velike privatne kompanije koje smatraju da za njih predstavlja pretnju uvođenje bezbednije alternative mnogim lekovima.

Kao što ćete pročitati u ovoj knjizi, činjenica je da postoji veliki broj naučnih istraživanja koja pokazuju da korišćenje medicinskog kanabisa funkcionise. Nažalost, zbog nedostatka finansiranja na federalnom nivou, većina ovih istraživanja se sprovodi izvan Sjedinjenih Američkih Država. Bez obzira na to što je to kost razdora koju koriste protivnici upotrebe kanabisa, to ne čini ova istraživanja ništa manje legitimnim. Naime, ta istraživanja koja su sprovedena godinama radili su vrhunski istraživači u svojim poljima i obavljana su u najmodernijim bolnicama i laboratorijama. Njihova otkrića su objavljena u brojnim medicinskim časopisima i ona daju dokaze da je medicinski kanabis efikasan.

MOJ PRISTUP

Na osnovu naučnog rada velikog broja ljudi sastavio sam ovu knjigu da bih vam pomogao najpre da shvatite osnove koje se nalaze u pozadini upotrebe sastojaka kanabisa, a onda da naučite kako da ih

koristite na odgovarajući način. Mada se u knjizi govori o medicinskom kanabisu, to je takođe i knjiga opšte medicine, odnosno onoga što sam nazvao *Prirodna alopatska medicina*. Kao što ćete videti, razvio sam lako razumljiv protokol upotrebe kanabinoidnih lekova u kojem medicinski kanabis može da bude prepisan (ili jednostavno uzet) u kombinaciji sa nekim drugim supstancama (kao što je, recimo, magnezijumovo ulje) da bi se pojačala njegov efikasnost u borbi protiv širokog spektra zdravstvenih poremećaja.

Magnezijum-hlorid i kanabinoidi se izuzetno dobro slažu i deluju u harmoniji. Ja volim da o njima mislim kao o „Betmenu i Robinu“ sveta medicine. Kanabinoidna medicina predstavlja važan deo opšteg protokola koji sam osmislio. U ovoj knjizi dominira predstavljanje kanabinoidne medicine, ali je dato u kontekstu onoga što bi jednog dana moglo da bude poznato kao grupa „četiri teškaša“ – četiri leka koji bi trebalo da se koriste zajedno da bi se postigli najbolji medicinski rezultati.

U ovoj knjizi objašnjavam svoj pristup *Prirodnoj alopatskoj medicini* u kojoj se kombinuje kanabinoidna medicina sa upotrebom magnezijuma, utvrđivanjem pH vrednosti i korišćenjem joda. Nadam se da će vam knjiga *Lečenje medicinskim kanabisom* objasniti kako najbezbedniji i najjeftiniji lekovi mogu da budu efikasniji od većine farmaceutskih lekova; kao lek, kanabis je bez premca po tome što je manje opasan od *aspirina* ili bilo kog drugog farmaceutskog leka koji se nalazi na tržištu. Može se koristiti bezbedno decenijama, a da čovek ne doživi ni izbliza takva oštećenja kao što su ona do kojih dovodi korišćenje alkohola ili većine farmaceutskih lekova. Život na našoj planeti je već ionako dovoljno težak, a postaje sve teži. Kanabis može da nam pomogne da to izdržimo.

ŠTA SE NALAZI U OVOJ KNJIZI

Knjiga *Lečenje medicinskim kanabisom* podeljena je na dva dela. Prvi deo se sastoji od osam poglavlja i u tim poglavljima ćete naučiti osnove nauke koja se nalazi u pozadini upotrebe medicinskog kanabisa. U prvom poglavlju otkrićete šta je to od čega je sačinjena biljka marihuana i koja su njena korisna svojstva kao terapijskog leka. U ostala tri poglavlja biće vam predstavljen materijal koji objašnjava zašto medicinski kanabis može da se smatra lekom od prvorazrednog značaja; njegovu bezbednost kako za odrasle, tako i za decu i kako

se koristi kao lek u pedijatriji. Mada ne postoje precizno utvrđene doze za korišćenje medicinskog kanabisa, u poglavljima 5 i 6 dajem bezbedna terapijska doziranja i načine na koje možete da ga unosite. U sedmom poglavlju govorim o važnosti kanabisovog ulja kao terapijskog leka. Uz to su data i uputstva kako da kod svoje kuće napravite ulje od kanabisa, a u poglavlju 8 provešću vas kroz zakone i kampanje koje su vođene tokom godina protiv upotrebe medicinskog kanabisa. U tekstu su dati brojni citati za koje se nadam da ćete ih smatrati značajnim. Molim vas da upamtite da su svi citati koji su dati bez navođenja autora, moji.

Drugi deo knjige predstavlja vodič koji vam obezbeđuje spisak zdravstvenih tegoba, simptoma i njihovih „okidača“. Naučićete kako možete da imate koristi od upotrebe medicinskog kanabisa za tretiranje svakog od tih problema, konvencionalne lekove koji se prepisuju i njihova neželjena dejstva, kao i to kako da koristite medicinski kanabis u tretiranju određene bolesti ili zdravstvenog poremećaja.

Ja sam veliki zagovornik medicinskog kanabisa kao i njegove upotrebe za relaksaciju, rekreaciju i borbu protiv stresa. Ipak, to ne znači da je to savršena supstanca. Ona ima i svoje loše strane. Ljudi koji imaju probleme s disanjem i, recimo, pate od COPD (opstruktivne bolesti pluća) ne bi smeli nikada da puše marihuanu. Osim toga, ponekad se dešava da listovi marihuane budu kontaminirani kadmijumom, a moguće su i kontaminacije gljivicama koje mogu da budu veoma opasne. Uvek se mora voditi računa kad se uzima bilo koji lek. Kao i sa svim lekovima, postoje upozorenja, mere opreza i kontraindikacije i zbog toga sam u knjigu uključio važne informacije o takvim merama opreza, kao i razmatranje stvaranja zavisnosti.

MI IMAMO IZBOR

Dok budete čitali ovu knjigu, razmislite o sledećem: svi mi smo postali žrtve farmaceutske industrije. Dovoljno je da obratite pažnju na bilo koju reklamu za bilo koji lek koju vidite na televiziji. Ona se obično završava dugačkim spiskom upozorenja, a u mnogim slučajevima kao poslednje se navodi „takođe su prijavljeni i neočekivani smrtni ishodi“. Sem toga, postoji i praksa veštačkog podizanja cena koja dovodi do toga da je neke lekove gotovo nemoguće kupiti - i to ne zato što proizvodnja tog leka košta toliko mnogo, već zato da bi kompanija stekla što veću dobit.

LEČENJE MEDICINSKIM KANABISOM

Nadam se da će vam knjiga *Lečenje medicinskim kanabisom* ponuditi zdraviju i bezbedniju alternativu – proizvod koji je kreirala priroda. Najvažnija stvar koju treba da upamtite dok čitate ovu knjigu jeste da što više znate, tim bolje odluke možete da donosite u vezi sa svojim zdravljem i sa zdravljem onih koje volite.

DEO I

OSNOVE
korišćenja prirodnih
lekova u isceljivanju

Kanabis – sveta biljka

Marihuana je „sveta biljka“ i ona zaslužuje da joj ljudi posvete pažnju. *Marihuana* je kolokvijalni izraz koji se koristi za suve cvetove ženske biljke *cannabis sativa* i *cannabis indica*. Marihuana, odnosno kanabis, što je pravilniji izraz, koristi se za lečenje gotovo isto onoliko koliko traje pisana istorija.

Godine 1992. Ričard Evans Šus i Albert Hofman objavili su knjigu *Biljke bogova – njihove svete, isceljujuće i halucinogene moći (Plants of the Gods-Their Sacred, Healing and Hallucinogenic Powers)*. U toj knjizi oni kažu da „po indijskoj tradiciji, bogovi su poslali ljudima biljku konoplju da bi im ona pomogla da steknu radost, hrabrost i imaju povećanu seksualnu želju“. U indijskim Vedama o kanabisu se peva kao o jednom od božanskih nektara koji je u stanju da ljudima podari sve, počevši od dobrog zdravlja i dugog života, pa sve do vizija bogova. Ako se uzima u dužem periodu, kanabis omogućava ljudima da komuniciraju sa duhovima i čini ljudsko telo lakšim.

Jedan taoistički sveštenik napisao je u 5. veku pre nove ere da kanabis koriste „nekromanti u kombinaciji sa žen-šenom da bi pokrenuli vreme unapred i otkrili buduća dešavanja“. U drevnoj Indiji ovaj „dar bogova“ se izuzetno mnogo koristio u narodnoj medicini. Verovalo se da ubrzava um, produžava život, poboljšava razmišljanje, snižava povišenu temperaturu, poboljšava spavanje i leči dizenteriju. Zbog svojih psihoaktivnih svojstava bio je cenjeniji od lekova koji imaju samo fizičko dejstvo. Nekoliko sistema indijske medicine veoma uvažava kanabis. Pripravci od kanabisa su na Himalajima u Indiji i na Tibetu od najvećeg značaja u religioznom kontekstu zbog svojih halucinogenih svojstava. Budisti su smatrali kanabis svetim. Mahajana škola budizma tvrdi da je Buda tokom svojih prvih šest

asketskih koraka koji su ga vodili ka prosvetljenju živeo jedući po jednu semenku kanabisa dnevno.

TERAPEUTSKA UPOTREBA

Kanabis je zvanično uvršćen u farmakopeju Sjedinjenih Američkih Država 1854. godine, mada postoje zapisi o terapeutskom korišćenju ove biljke koji potiču iz 2800. godine pre nove ere. Do 1900. godine kanabis je bio treći vodeći aktivni sastojak, posle alkohola i opijata, u patentiranim lekovima koji su se prodavali u Americi. Bio je uobičajeni sastojak lekova sve do 1937. godine kada je ova biljka zabranjena donošenjem zakona pod nazivom *Zakon o taksu na kanabis* uprkos protivljenju *Američkog lekarskog udruženja*. Verovatno je najbolja stvar koju je ovo udruženje ikada uradilo u svojoj dugoj istoriji bila borba protiv izbacivanja kanabisa iz medicinskih udžbenika i sa spiska lekova datih u farmakopeji.

Hemija kanabisa

Hemija kanabisa je prilično složena. U njemu postoji više od 400 hemijskih supstanci, ali samo oko 80 su jedinstvene za tu biljku i one su klasifikovane pod nazivom *kanabinoidi*. U kanabinoidne koji poseduju najveće psihoaktivno dejstvo spada delta-9-tetrahidrokannabinol (THC), koji je aktivni sastojak koji se nalazi u lekovima koji se izdaju na recept kao što su dronabinol (Marinol) i nabolin (Cesamet). U druge glavne kanabinoidne spadaju kanabidiol (CBD) i kanabinol (CBN) i oni ne poseduju psihoaktivna svojstva, ali imaju sebi svojstvene farmakološke efekte.

Kanabinoidni receptori

Kada ih čovek konzumira, kanabinoidi vezuju za sebe CB1 i CB2 kanabinoidne receptore u mozgu i telu, izazivajući euforiju i važne farmakološke efekte. Ovi receptori su proteini koji se vezuju sa kanabinoidima. Poznato je da sinergija koja se stvara između ovih receptora i kanabinoida ima zaštitno delovanje i sprečava nastanak upale u mozgu. THC koji targetira kanabinoidne receptore CB1 i CB2 sličan je po funkciji endokanabinoidima, a to su kanabinoidi koji se prirodno proizvode u ljudskom telu i koji aktiviraju ove receptore.

CB1 receptori su pronađeni u mozgu u područjima koja kontrolišu koordinaciju pokreta, emocije, pamćenje, smanjivanje bola i si-

stem nagrađivanja i reprodukcije, a ipak gotovo ih uopšte nema u srednjem mozgu (koji utiče na neke naše vitalne funkcije kao što je, recimo, disanje). Dok se CB1 receptori primarno nalaze u centralnom nervnom sistemu, CB2 koji su otkriveni 1993. godine primarno se nalaze u imunostem, gastrointestinalnom traktu, jetri, slezini, bubrezima, kostima, srcu i perifernom nervnom sistemu. U stvari, receptor CB2 poseduje svojstvo povećane reakcije gde god postoji neka patologija tkiva.

Endokanabinoidni sistem

Kanabinoidni receptori, endokanabinoidi i sa njima povezani enzimi sačinjavaju ono što se danas naziva *endokanabinoidni sistem* i ovaj sistem je od vitalne važnosti u većini – ako ne i u svim – fiziološkim sistemima. Endokanabinoidni sistem je od najvećeg značaja za život i on prenosi poruke koje utiču na to kako se mi opuštamo, jedemo i spavamo.

Činjenica da mi u svom mozgu imamo receptore za kanabinoide iz marihuane, odnosno iz onoga što je vekovima poznato kao biljka kanabis, govori o nutritivnom tipu tog odnosa. Ljudsko telo je receptivno za kanabinoide i to čak u tolikoj meri da je to euforična veza. Kanabinoidi se uklapaju poput ključeva u naš kanabinoidni sistem i našim ćelijama se to jako dopada! Naše telo toliko uživa u tim ključevima da se zahvaljujući njima isceljuje.

Kanabis kao lek

Kanabis je čudesan lek! Kada farmaceutske kompanije budu prestale da isporučuju svoje lekove i kada ekonomije budu zapale u duboku krizu, moraćemo da naučimo da vodimo računa sami o sebi uz pomoć kanabisa, leka koji svako može da ima veoma jeftino u svom domu. Priroda nam je podarila kanabis da bismo ga koristili na mnoštvo različitih načina i on može da bude od velike koristi svakome ko vodi računa o bezbednosti lekova koje koristi i o svom zdravlju.

CBD poseduje antiinflamatorna, antianksiozna, antiepileptična, sedativna i neuroprotektivna svojstva. On je takođe snažan antioksidant i pruža zaštitu od hemijskih oštećenja do kojih dolazi zbog oksidacije. Istraživanja su pokazala da CBD može da zaustavi razvoj dijabetesa, nekih vrsta raka, reumatoidnog artritisa, oštećenja mozga

i nerava nastalih kao posledica moždanog udara, alkoholizma, mučnine, inflamatorne bolesti creva i Hantingtonove bolesti.

Derivat kanabinoida deksanabinol (HU-211) mogao bi da bude prvi neuroprotektivni agent koji će *Federalna agencija za lekove* (FDA) odobriti za ljudsku upotrebu. Ako do toga dođe, on bi mogao da postane „jedan od standardnih lekova koji se koristi u svakoj bolnici i ambulanti“, kako kaže neurohirurg Našon Knoler iz Izraela.

Deksanabinol je nepsihotropni derivat iz sintetičke porodice tetrahidrokanabinoidnih analoga. Ovaj lek poseduje tri nezavisna mehanizma delovanja: on blokira neurotoksičnost izazvanu glutamatima; on uništava peroksid i hidroksid slobodne radikale i zaustavlja delovanje citokinskog alfa-tumorskog faktora nekroze. „Ovo trostruko delovanje zaustavlja širenje primarnog neurološkog oštećenja, počevši od središta povrede pa do okolnog moždanog tkiva, čak i posle samo jedne intravenozne injekcije i to do šest sati nakon udara“, kaže Rafael Mešulam, profesor farmakologije sa Medicinske škole Hadasa u Jerusalimu u Izraelu.

Rezultati faze 1 kliničkog istraživanja sprovedenog u Velikoj Britaniji pokazuju da ne postoje neželjene reakcije na deksanabinol, a ovo istraživanje je obavljeno na osnovu rezultata prethodnih istraživanja urađenih na životinjama koji su objavljeni 15. novembra 1996. godine u Vašingtonu u Sjedinjenim Američkim Državama na redovnom godišnjem sastanku *Udruženja za neurološke traume*. Faza 2 kliničkog istraživanja deksanabinola započela je u Izraelu 9. novembra pod okriljem *Američkog konzorcijuma za povrede mozga* na pacijentima s teškim povredama glave čiji su skenovi urađeni kompjuterskom tomografijom bili abnormalni i zahtevali monitoring intrakranijalnog pritiska.

Grupa interneurona koju su ovi istraživači proučavali naziva se „LTS ćelije“ cerebralnog korteksa i ona oslobađa kanabinoide koji se vezuju sa odgovarajućim receptorima za kanabinoide i zaustavljaju njihovu sposobnost da šalju signale drugim neuronima. Isključujući sebe, ovi interneuroni blokiraju svoje smirujuće delovanje na ekscitatorne piramidalne ćelije i ovaj efekat može da traje i do 35 minuta, što je mnogo duže nego u slučaju retrogradne inhibicije. Zahvaljujući ovom umirujućem efektu, piramidalne ćelije šalju intenzivnije signale podstičući na taj način viši nivo aktivnosti u neuronskim mrežama korteksa.

Antiinflamatorno dejstvo

Danas mnogi lekari i knjige govore o upali, ali propuštaju da spo-
menu medicinski kanabis kao moćnog snagatora u svetu antiinfla-
matornih lekova. Najnoviji i verovatno najbolji antiinflamatorni lek
danas je kanabidiol (CBD) i on je postao legalan i dostupan za nano-
šenje na određeni deo tela i za oralnu primenu. Ljudima koji su koristi-
li medicinski kanabis ovo je dobro poznato, jer on mnogo brže dovodi
do smanjenja bolova. Čak i onkolozi prepisuju kanabis za bolove.

Prirodna hemoterapija

Istraživači sa Univerziteta u Napulju u Italiji objavili su u *Časopisu
za farmakologiju i eksperimentalne terapije* da nepsihoaktivne sup-
stance koje sadrži kanabis zaustavljaju rast ćelija glioma u zavisnosti
od doze i selektivno targetiraju i ubijaju maligne ćelije uz pomoć
apoptoze. „Nepsihoaktivni CBD (kanabidiol) ima snažno antitumor-
sko dejstvo kako *in vitro*, tako i *in vivo*, što ukazuje na njegovu mo-
guću primenu kao antineoplastičnog agensa.“

Kanabinoidi daju obolelima od raka terapeutsku opciju za tretir-
anje visokoinvazivnih kancera. Lekari se snažno zalažu za ulje od
kanabisa kao primarnu terapiju za rak, a ne samo za pomoćno sred-
stvo u kontrolisanju neželjenih dejstava hemoterapije. Naučnici sa
Istraživačkog instituta medicinskog centra Kalifornija kombinovali
su nepsihoaktivni sastojak kanabisa kanabidiol (CBD) sa delta-9-te-
tra-hidrokanabinolom (THC), a to je primarni psihoaktivni sastojak
kanabisa. Otkrili su da ova kombinacija pojačava inhibitorne efekte
THC na glioblastom, a to je najčešći i najagresivniji oblik tumora
mozga, od kojeg je, recimo, umro i senator Edvard Kenedi.

KORISNI EFEKTI I BEZBEDNOST UPOTREBE

Uopšteno govoreći, ono što razlikuje hemijske supstance i teške
metale koji se nalaze u farmaceutskim lekovima od hranljivih sup-
stanci je to što ovi prvi imaju štetne sporedne efekte i mogu da nanesu
štetu ili ubiju, a drugi dovode do toga da ćelije pevaju. Mi možemo
da uzmemo većinu hranljivih supstanci u velikim dozama, pa čak i
kad se nalaze u koncentrovanom obliku.

S druge strane, farmaceutski lekovi mogu da ubiju i potrebno je
da se koriste s krajnjim oprezom, a to je nešto na šta je većina le-
kara zaboravila zato što slepo veruju farmaceutskim kompanijama,

Federalnoj agenciji za hranu i lekove (FDA) i svojim profesorima na Medicinskom fakultetu.

Kanabis je jedan od najsloženijih lekova na planeti i poseduje širok raspon delovanja, tako da može da se koristi za lečenje i to po veoma niskoj ceni. U ovoj knjizi ćete naći dosta iznenađujućih informacija i istraživanja koja sugerišu da kanabinoidi predstavljaju *Sveti gral* medicine. U svom prirodnom neprocesuiranom obliku kanabis je bolji od svih drugih lekova što se tiče bezbednosti upotrebe i efikasnosti, tako da lekari treba da obrate pažnju na njega, a mnogi to i čine. Jedini drugi lek koji može da se nađe rame uz rame sa kanabinoidima jeste magnezijum i ja ću se uvek zalagati za to da se uzimaju zajedno.

Kako kaže dr Lester Grinspun, „u jednoj anketi koju je uradio *Medskejp* (sajt namenjen zdravstvenim radnicima), 76 posto lekara i 89 posto medicinskih sestara je reklo da smatra da kanabis treba da bude dostupan kao lek. Ovakva dramatična promena stava predstavlja rezultat kliničkog iskustva. Lekari i medicinske sestre su videli da je za mnoge pacijente kanabis korisniji, manje toksičan i jeftiniji od konvencionalnih lekova koji su im prepisivani za različite sindrome i simptome, uključujući tu multipla sklerozu, Kronovu bolest, migrenu, mučnine i povraćanje, konvulzivni poremećaj, sindrom propadanja kod obolelih od side, hronične bolove i mnoge druge.“

ZAKLJUČAK

U našem toksičnom svetu antioksidantna dejstva kanabisa mogla bi da znače da on predstavlja obavezan lek za opstanak u XXI veku. Međutim, bez obzira na to što kanabis postaje sve popularniji, i to pogotovu u medicinskim krugovima, ipak nastavljaju da se vode brojne kampanje i to ne samo protiv korisnika, već i protiv istraživača.

Esencijalni lek

Šta je to medicinski kanabis? Termin *medicinski kanabis* odnosi se na korišćenje cele neprocesuirane biljke kanabis ili njegovih osnovnih ekstrahovanih sastojaka za tretiranje različitih bolesti i simptoma. Ministarstvo pravde donelo je odluku da kanabis nema nikakvu medicinsku vrednost i ne može da se koristi bezbedno zbog toga što sadrži visoki potencijal za zloupotrebu čak i kada se daje pod lekarskim nadzorom. Međutim, naučno istraživanje hemijskih supstanci koje se nalaze u kanabisu, a koje se nazivaju *kanabinoidi*, dovelo je do stvaranja lekova koji sadrže kanabinoidne hemijske supstance i koje je FDA odobrila za upotrebu.

Dr Alen Frenkel kaže: „Za kratkoročnu upotrebu kao lek koji produžava život i kao dugotrajna terapija za hronična stanja, medicinski kanabis predstavlja čudesan lek koji podržava veliki broj lekara i medicinskih sestara, kao i pacijenata čiji su se životi poboljšali na dramatičan način zahvaljujući njegovom korišćenju.“ Kanabis kao lek je snažan, bezbedan, lako se koristi, izuzetno je jeftin ako ga sami gajite u svom dvorištu ili dnevnoj sobi. Farmaceutska industrija ne poseduje ništa što je farmakološki gledano ravno kanabinoidima.

Tokom istorije, zagovornici medicinskog kanabisa su koristili CBD i THC koji se nalaze u kanabisu za različite bolesti. Danas postoji na stotine hiljada pacijenata koji koriste kanabis bezbedno i efikasno – i pod lekarskim nadzorom. Kanabis je koristan za mnogo više poremećaja nego što to većina lekara shvata. Vlada Sjedinjenih Američkih Država smatra da ne postoji nikakva medicinska korist od upotrebe ove lekovite supstance, bez obzira na to što kanabinoidi pružaju prvorazrednu medicinsku podršku u slučajevima izlaganja radijaciji, kao i kod raka, dijabetesa i različitih neuroloških oboljenja. Takođe, kanabis je najbolji i najbezbedniji lek za sve vrste bolova. Efikasan je i u olakšavanju upale kod inflamatorne bolesti creva i veoma je koristan za smanjenje spazama kod multipla skleroze.

LEČENJE MEDICINSKIM KANABISOM

Ako vam je stalo do medicine, života ljudi i njihovih patnji, bićete zainteresovani za proučavanje kanabisa i njegove upotrebe u tretiranju bolesti, i to ne samo fizičkih sindroma, već i mentalnih i emocionalnih. Profesor Rafael Mešulam, dobitnik Izraelske nagrade za hemiju kaže: „Kanabis je lek u svakom pogledu.“ Medicinski gledano, nedopustivo je isključiti ovu supstancu iz medicinskih ormarića i apoteka zato što tu umesto kanabisa stoje lekovi koji su opasni.

Sastojci koji se nalaze u kanabisu poseduju terapeutska svojstva za širok raspon bolesti i oboljenja. To nije sve. Kanabis je biljka koja ima pet svrha: kao izvor vlakana, zbog svog ulja, zbog svojih semenki koje ljudi koriste u ishrani, zbog svojih narkotičkih svojstava i zbog terapeutskih svojstava u tretiranju širokog spektra bolesti.

Medicinski kanabis je sada metoda koju koristi glavna struja medicine za tretiranje mnoštva zdravstvenih problema. Kanabis se prepisuje pacijentima koji boluju od glaukoma za smanjenje očnog pritiska i onima koji pate od multipla skleroze za zaustavljanje mišićnih spazama. On se daje pacijentima koji boluju od raka i od side da bi im se smanjila mučnina i podstakao apetit. Kanabis se takođe koristi za tretiranje epilepsije, depresije i anksioznosti. Međutim, ovo je samo početak priče.

Najraniji zapis o medicinskoj upotrebi ove biljke potiče od kineskog cara Šen Nunga koji je bio i travar i koji je pre 5.000 godina preporučivao kanabis za malariju, beriberi, konstipaciju, reumatične bolove, rasejanost i ženske poremećaje. Hoa Glio, još jedan drevni kineski travar, preporučivao je mešavinu smole kanabisa i vina kao anestetik tokom operacije.

Istraživanja ukazuju na to da kanabinoidi mogu da pomognu u lečenju mnogih hroničnih bolesti s kojima se danas suočavamo. Od raka do dijabetesa, od autizma do Alchajmerove bolesti, medicinski kanabis pomaže – i to ponekad veoma dramatično. Kanabinoidna medicina poseduje veliku moć da ublaži ljudsku patnju. Ne postoje reči kojima se može opisati koliko je ova supstanca važna za našu vrstu kada se radi o mentalnom zdravlju, saosećanju i veoma racionalnoj medicini. Već sam rekao, a i nastaviću to da govorim u ovoj knjizi, da to isto važi i za magnezijum-hlorid, ali za sada ova zanimljiva i moćna biljka zauzima glavnu ulogu u njoj.